

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/718/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4210209070
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4210209070.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a. s. so sídlom Bratislava, Strakova 1, IČO: 36 816 337, zast. Advokátkou kanceláriou Antovszká, s. r. o. so sídlom Žabotova 2/B, Bratislava, proti odporcom: 1. G. O., nar. XX. XX. XXXX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou Mgr. Janou Barancovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Zámky a 2. G. O., nar. XX. XX. XXXX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou JUDr. Martou Kamonczovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Nové Zámky, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, o zaplatenie 1.243,10 eura, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 4. apríla 2014 č. k. 6C/345/2010-198, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Odporcom v 1. a 2. rade sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvého stupňa rozhodol tak, že odporcom v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 625,82 eura do 60 dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 54 ods. 1, § 48, § 457 Občianskeho zákonníka, § 1, § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1 až 7 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a na základe vykonaného dokazovania zistil, že odporcovia v čase podpísania úverovej zmluvy neboli podnikateľmi, nemohli preto konať v predmete ich podnikateľskej činnosti, čo potom znamená, že medzi účastníkmi bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý navrhovateľom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou tejto zmluvy o úvere sa stali aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré odporcovia ovplyvniť nemohli, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je bezpochybné, že navrhovateľ má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo navrhovateľom tvrdené a ani preukázané, že sporný úver bol poskytnutý odporcom za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Predmetná úverová zmluva neobsahuje žiadnu zmienku o poskytnutí úveru na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a ani nič nenasvedčuje na to, aké je povolanie odporcov ako odberateľov a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním, či predmetom činnosti odberateľov vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Na základe týchto skutočností súd ustálil, že zmluva o úvere, uzavretá dňa 25. 11. 2008, je spotrebiteľskou zmluvou. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ustanovenie, ktoré sa musí aplikovať na všetky spotrebiteľské zmluvy, pretože spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky

koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách. Týmto zákonodarca chce odstrániť faktickú nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii, ktorá nerovnosť je zjavná. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 25. 11. 2008 vyplýva, že táto má všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré zákon č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy vyžadoval. Z výsledkov vykonaného dokazovania bezpochybné vyplýva, že navrhovateľ listom zo dňa 01. 02. 2010 oznámil odporcom, že odstupuje od zmluvy o revolvingovom úvere a vyzval ich na zaplatenie dlhu v sume 1.226,14 eura. Právne dôsledky takéhoto úkonu účastníka spotrebiteľskej zmluvy, vzhľadom na vyššie uvedené treba tiež posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ). Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa nad rámec vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa predmetnej zmluvy dohodnutej medzi spotrebiteľom sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú v súlade s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča smernica Rady 93/13/EHS (čl. 8 smernice Rady 93/123 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že odstúpením od zmluvy sa predmetná spotrebiteľská zmluva podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka zrušila od počiatku a účastníci sú povinní vrátiť si navzájom poskytnuté plnenie. Po zániku zmluvy sa navrhovateľ môže domáhať len vrátenia už vykonaného plnenia. Je bezpochybné, že odporcom navrhovateľ poskytol úver v sume 995,82 eura, z ktorej sumy odporcovia zaplatili v splátkach 370 eur. Odporcovia sú preto povinní navrhovateľovi v rámci vzájomnej reštitučnej povinnosti zaplatiť 625,82 eura a to s prihliadnutím na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka. Odporcom po právne účinnom odstúpení od zmluvy navrhovateľom nevznikla povinnosť navrhovateľovi zaplatiť žiadnu sumu nad sumu 625,82 eura. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd odporcov zaviazal navrhovateľovi zaplatiť túto sumu a vo zvyšku súd návrh považoval za nedôvodný, preto ho zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP, keď pri čiastočnom úspechu oboch účastníkov vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ včas odvolanie, odôvodniac ho tým, že rozhodnutie súdu 1. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zmluva o úvere, uzatvorená medzi účastníkmi konania, bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a ustanoveniami Obchodného zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka a uviedol, že treťou časťou Obchodného zákonníka sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov aj záväzkové vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere, teda zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody. Podľa § 273 Obchodného zákonníka časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu pre priložené. V danej veci sú všeobecné obchodné podmienky poskytnutia úveru vytlačené na druhej strane zmluvy o revolvingovom úvere a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť spolu s formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odporcovia podpisom zmluvy o úvere potvrdili, že sa so zmluvou o úvere oboznámili, súhlasili s ňou a uzatvárajú ju v súlade so slobodnou a vážnou vôľou. Odporcovia svojim podpisom tiež zobrali na vedomie, že všeobecné obchodné podmienky sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy a prílohy 1-4 sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považujú ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavujú súhlas s nimi byť viazaní. Navrhovateľ má za to, že odporcov dostatočne upozornil na nevyhnutnosť preštudovania si nielen zmluvy o úvere, ale aj jej neoddeliteľných súčastí. Nakoľko zmluva o úvere bola uzatvorená v súlade so zák. č. 258/2011 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, boli odporcovia povinní zaplatiť

celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. V zmysle § 2 písm. c) sú celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytovaním spotrebiteľského úveru. Nakoľko odporcovia prejavili súhlas nielen s uzatvorením zmluvy o úvere, ale súhlas byť viazaný všeobecnými obchodnými podmienkami, má za to, že odporcovia o povinnosti platiť úroky za poskytnutie úroku úveru vedeli. Bolo povinnosťou odporcov oboznámiť sa so znením všeobecných obchodných podmienok a v prípade, že by pre nich podmienky neboli prijateľné, zmluvu by neuzatvorili. Navrhovateľ mal za to, že jeho nárok na zaplatenie sumy 1.243,10 eura je plne dôvodný a preukázaný. Keďže zmluva o úvere je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, vždy sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka a to bez ohľadu na povahu subjektov vzťahu. Keďže právna úprava odstúpenia od zmluvy je v Obchodnom zákonníku komplexnou úpravou, ustanovenia Občianskeho zákonníka sa nepoužijú. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 09. 2009 sp. zn. 1 M Obdo V 2/2007. Uviedol tiež, že zmluvné strany si v rámci zmluvnej voľnosti upravili dôsledky odstúpenia od zmluvy o úvere v článku 8.4. VOP, v zmysle ktorého zmluva o úvere zanikne tiež v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi v súlade s bodom 12. 4 týchto VOP. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí, a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy úvere, sa stávajú splatnými a klient je povinný ich bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške. Zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Navrhovateľ má za to, že citované ustanovenie nemôže byť interpretované tak, že na všetky nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmluv majú byť aplikované výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale tak, že len ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú jednostranne kogentné, to znamená aj voči Obchodnému zákonníku. To, že zákonodarca nepočítal s kogentnosťou Občianskeho zákonníka pri všetkých spotrebiteľských zmluvách asi najviac logickým výkladom dokazuje ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. V prípade, ak by zákonodarca vychádzal z jednostrannej kogentnosti Občianskeho zákonníka an bloc, posledná veta citovaného ustanovenia by strácala svoj význam. Z uvedených dôvodov mal za to, že zákonodarca nemal v úmysle určiť jednostrannú kogentnosť Občianskeho zákonníka, ale len jednostrannú kogentnosť úpravy spotrebiteľských zmlúv. Z uvedených dôvodov mal navrhovateľ za to, že jeho nárok na zaplatenie nesplatenej časti úveru spolu s úrokom za poskytnutie úveru odporcami je plne v súlade s citovanými zákonnými predpismi, na základe čoho navrhovateľ namietal tvrdenie súdu, že odstúpenie od zmluvy o úvere a účinky s tým spojené sa v tomto prípade riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka pre posúdenie nároku navrhovateľa ako nároku na bezdôvodné obohatenie. Navrhovateľ namietal tiež výrok o trovách konania, nakoľko súd len stroho odkázal na ustanovenie § 142 ods. 2 OSP, avšak výrok o trovách konania súd nijakým spôsobom neodôvodnil, vzhľadom k čomu považuje rozhodnutie v tejto časti za arbitrárne a nepreskúmateľné. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu 1. stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 83,34 eura s DPH.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcov v 1. a 2. rade zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy 1.243,10 eura a trov konania, pričom návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou v 1. rade dňa 25. 11. 2008 uzatvoril zmluvu o úvere a poskytol odporkyňi úver v sume 995,82 eura a odporca v 2. rade sa stal na základe jeho prehlásenia spoludlžníkom. Odporcovia si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy prestali plniť a do podania návrhu na súd zaplatili len sumu 370 eur. Listom zo dňa 01. 02. 2010 odporcom oznámil odstúpenie od úverovej zmluvy a vyzval ich na zaplatenie sumy 1.226,14 eura. Rozsudkom zo dňa 07. 12. 2010 č. k. 6C/345/2010-31 súd prvého stupňa návrh zamietol a odporcom nepriznal náhradu trov konania. V dôsledku odvolania navrhovateľa Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením zo dňa 12. mája 2011 č. k. 9Co/43/2011-56 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po opätovnom rozhodnutí veci súdom prvého stupňa napadnutým rozsudkom je predmetom odvolacieho konania napadnutá zamietajúca časť - teda zaplatenie sumy 600,32 eura (1.243,10 - 625,82 eura), pričom základom nároku bolo poskytnutie revolvingového úveru navrhovateľom odporkyňi v 1. rade.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti ohľadne sumy 600,32 eura riadne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 219 ods. 2 OSP odkazuje. Odvolací súd k námietkam navrhovateľa v odvolaní dodáva, že aj keď sa odvolací súd stotožňuje s navrhovateľom v tom, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom, na ktorú sa vzťahuje Obchodný zákonník, to však nevylučuje posúdenie danej veci aj v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže v danej veci išlo o zmluvu o revolvingovom úvere, uzavretú podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením toho, že keďže navrhovateľ od zmluvy odstúpil, odstúpenie od zmluvy je potrebné, vzhľadom k tomu, že ide o spotrebiteľný úver, posúdiť podľa Občianskeho zákonníka, a preto, pokiaľ súd vychádzal z toho, že účastníci sú povinní si vrátiť vzájomné plnenia a z toho dôvodu odporcov zaviazal uhradiť navrhovateľovi sumu 625,82 eura, jeho rozhodnutie je vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Navyše ešte dodáva, že vzhľadom k tomu, že samotná zmluva neobsahovala RPMN, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva obsahovala len odkaz na všeobecné obchodné podmienky, avšak ich obsah nemožno brať do úvahy, pretože sú napísané takým neprímerane drobným písmom, že už vzhľadom k tejto samotnej okolnosti nie je možné sa s nimi oboznámiť, a preto sú neprijateľné a neplatné. Ak potom boli úrok, poistné, poplatok z omeškania (uplatnené v návrhu), ako aj dojednanie iných následkov odstúpenia od zmluvy uvedené len vo všeobecných obchodných podmienkach, nebolo možné na ne prihliadnúť a bolo potrebné vychádzať z toho, že úver bol bezúročný a bez poplatkov a pri odstúpení od zmluvy bolo potrebné postupovať len v zmysle Občianskeho zákonníka tak, ako to urobil súd prvého stupňa. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj vo výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a v odvolacom konaní úspešným odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.